

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה דף of מסכת נזיר
Some of the topics we will learn about include.

The Mishnah's Halachah of המוצא מת בתחילה מושכב כדרכו נוטלו ואת תפוסתו

If a person finds a קבר, a grave, of a מת that was ידוע, NOT known, and it was lying in the regular way, he may transfer the מת, but he must include the surrounding earth as well. However,

מצא שלשה אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד שמונה הרי זו שכונת קברות

If he finds the קברים of three מתים within the range of 4 to 8 אמות, they are considered a cemetery, and the מתים may NOT be transferred,

The cases in which even for three מתים אין להם תפוסה ולא שכונת קברות

Even three bodies may be transferred, even without the surrounding earth.

B The Machlokes regarding the שיעור תפוסה

The Mishnah's Halachah of כל ספק נגעים בתחילה טהור עד שלא נזקק לטומאה

Regarding all questionable cases of leprosy, they are טהור, if the Kohen has not yet declared them טמא. However משנזקק לטומאה

ספקו טמא He is considered טמא, if the Kohen had already been טמא him.

Some of the terms and concepts we will learn about include תפוסה

In the event that a מת is transferred from his grave, the surrounding earth must be taken along as well.

שכונת קברות When three מתים are found buried within the range of 4 to 8 אמות, they are considered a שכונת קברות, a permanent cemetery, and the surrounding area must be checked for other possible קברים.

נגע עור בשר A נגע, leprosy, that was discovered on a person's skin, is טמא either through פשיון, spreading, or שער לבן, if contains two white hairs.

If the נגע was פשה but then it shrunk to its initial size, it becomes טהור.

A

המוצא מת בתחילה מושכב כדרכו נוטלו ואת תפוסתו

מצא שלשה אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד שמונה הרי זו שכונת קברות

מצא שלשה אין להם תפוסה ולא שכונת קברות

B

שיעור תפוסה

ספק נגעים

משנזקק לטומאה ספקו טמא בתחילה טהור עד שלא נזקק לטומאה

תפוסה

שכונת קברות

נגע עור בשר

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

המוצא מת בתחילה מושכב כדרכו נוטלו ואת תפוסתו

If a person finds a קבר, a single grave, of a מת that was אינו ידוע, NOT known, and it was lying in the regular way, he may transfer the מת, but he must include the surrounding earth as well. As Tosfos cites from the Gemara in Masechta Sanhedrin

בקבר ידוע אסור לפנותו

If it was known that the מת was buried there permanently, the מת may NOT be transferred. However, בנמצא מותר לפנותו

A קבר whose existence was ידוע אינו may be transferred, because we assume that the מת was only buried באקראי, temporarily. Tosfos later explains that this is הלכה למשה מסיני

The Mishnah continues

שנים

נוטלן ואת תפוסתן

If he finds two מתים, he may transfer them as well.

However,

מצא שלשה

אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד שמונה

הרי זו שכונת קברות

If he finds three מתים that are buried within the range of 4 to 8 אמות, they may NOT be transferred, because this seems to be a permanent cemetery.

He must also do the following:

בודק הימנו ולהלן עשרים אמה

He must check the surrounding area within 20 אמות of these קברים for other possible קברים.

מצא אחד בסוף עשרים אמה

בודק הימנו ולהלן עשרים אמה

שרגלים לדבר

If he found even one קבר in the distance of 20 אמות, he must check the area within 20 אמות of this קבר as well, because the previous קברים indicate that this single קבר is part of the cemetery. Even though,

שאלו תחילה מצאו

נוטלו ואת תפוסתו

In the רישא where a single קבר was found initially, the קבר MAY be transferred because there is NO indication that the קבר was part of a הקברות בית.

=====

1

מלאך

המוצא מת בתחילה מושכב כדרכו נוטלו ואת תפוסתו

If a person finds a single grave that was אינו ידוע

He may transfer the מת, but must also include the surrounding earth

מספיק בקבר ידוע אסור לפנותו בנמצא מותר לפנותו הלכה למשה מסיני

שנים נוטלן ואת תפוסתן

If he finds three מתים within the range of 4 to 8 אמות

מצא שלשה אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד שמונה הרי זו שכונת קברות

They may not be transferred because this seems to be a permanent cemetery

בודק הימנו ולהלן עשרים אמה

He must check the surrounding area within 20 אמות of these קברים for other possible קברים.

מצא אחד בסוף עשרים אמה בודק הימנו ולהלן עשרים אמה שרגלים לדבר

Because the previous קברים indicate that this single קבר is part of the cemetery

שאלו תחילה מצאו נוטלו ואת תפוסתו

In the רישא where a single קבר was found initially, the קבר may be transferred because there is no indication that the קבר was part of a הקברות בית.

2 The Gemara explains each word of the Mishnah:
 המוצא מת בתחילה מושכב כדרכו
 מוצא פרט למצוי
 It excludes a קבר ידוע, a known grave, as explained earlier;
 מת פרט להרוג
 Even if the מת was buried כדרך, but if we see that he was killed, he is like a
 מת שחסד
 אין לו תפוסה
 ולא שכונת קברות
 Tosfos explains
 ושמה הלכה למושה מסיני הוא

מושכב פרט ליושב
 כדרכו פרט לשראשו מונח בין ירכותיו
 If each מת was buried כדרך, שלא כדרך, in an irregular way, such as in a sitting position, or with his head placed between his knees;
 Or, the Gemara adds;
 מוצא שנים ראשו של זה בצד מרגלותיו של זה וראשו של זה בצד מרגלותיו של זה
 If two adjacent קברים were found with one's head parallel to the other's feet;
 אין להם תפוסה
 ולא שכונת קברות
 Even three מתים may be transferred, and without תפוסה, because
 אמרינן דילמא עובד כוכבים הוא
 It is possible that they are gentiles, and as the רשב"ם in Masechta בבא בתרא explains
 אי נמי ישראל הוא
 באקראי בעלמא השליכהו לשם
 Even if they are ישראל, they were only buried there temporarily to be transferred later.
 =====

3 The Gemara continues
 מוצא שלשה
 האחד ידוע ושנים תחילה
 או שנים תחילה ושנים ידועים
 Three קברים were found, but one WAS known, while the other TWO were NOT known, or vice versa;
 אין להם תפוסה
 ואין להם שכונת קברות
 Because, as the Tosfos explains
 הלכה למושה מסיני הוא
 =====

2

פרט ארצות
 Even if the מת was buried כדרך
 But if we see that he was killed he is like a מת לחסר אין לו תפוסה

פרט ארצות
 It excludes a קבר ידוע

פרט ארצות
 כדרכו פרט לשראשו מונח בין ירכותיו

המוצא מת בתחילה מושכב כדרכו נוטלו ואח תפוסתו

מצא שנים ראשו של זה בצד מרגלותיו של זה וראשו של זה בצד מרגלותיו של זה אין להם תפוסה ולא שכונת קברות

תפוסה Even three מתים may be transferred, and without תפוסה because - אמרינן דילמא עובד כוכבים הוא - אי נמי ישראל הוא - באקראי בעלמא השליכהו לשם

3

מצא שלשה אם יש בין זה לזה מד' אמות ועד שמונה

האחד ידוע ולנים תחילה או לנים תחילה ולנים ידועים

אין ארבע תפוסה ואין ארבע לכונת קברות

תפוסה הלכה למושה מסיני הוא

4 The Gemara now discusses תפוסה: תפוסה says that the source for תפוסה is in the Pasuk in which יעקב אבינו instructed his son יוסף; ונשאתני ממצרים וקברתני בקבורתם As the ר"ש explains the word ממצרים is superfluous and teaches ממצרים טול עמי Take some of the earth of מצרים with me.

Regarding the שיעור תפוסה that needs to be taken; רבי יוחנן בן נורי quotes רבי אלעזר, and a Braisa later which says; משום בן עזאי; נוטל עפר תיחוח וחופר בבתולה ג' אצבעות He takes the loose earth around the קבר, and digs under the מת and removes another three fingerbreadths as well, because, as Tosfos cites the ירושלמי מוהל המת יורד בקרקע עד ג' אצבעות The fluids of the מת seep into the ground within ג' אצבעות.

The Gemara cites a second opinion in a Braisa; רבי אלעזר ברבי צדוק says נוטל את הקיסמין ואת הקססות One removes the shards of the coffin, and the pieces of earth around the מת. וזורק את הוודאין ומניח את הספיקות Those pieces that are definitely NOT from the מת are thrown away. And those that are possibly from the מת are hidden to prevent anyone from becoming טמא. והשאר מצטרף לרוב בנינו של מת ולרוב עצמות למלא תרווד רקב And that which is definitely from the מת is considered as the actual מת regarding the majority of the skeleton, a קב 1/4 bones and a ladle-full of dust from the מת; in that they are as learned earlier in the seventh Perek. However, one is NOT required to be חופר בבתולה ג' אצבעות
=====

4

תפוסה

רבי יב/דרי

וְנִשְׂאתָנִי מִמִּצְרַיִם וְקִבַּרְתָּנִי בְקִבּוּרְתָם

מִמִּצְרַיִם טוֹל עִמִּי

Take some of the earth of מצרים with me.

שיעור תפוסה

רבי אלעזר
רבי יוחנן בן נורי הלוי בן צדאי

He takes the loose earth around the קבר and removes another three fingerbreadths

נוטל עפר תיחוח וחופר בבתולה ג' אצבעות

ירושלמי

מוהל המת יורד בקרקע עד ג' אצבעות

ג' אצבעות מת seep into the ground within ג' אצבעות

רבי אלעזר ברבי צדוק

נוטל את הקיסמין ואת הקססות

One removes the shards of the coffin and the pieces of earth around the מת

והשאר מצטרף לרוב בנינו של מת ולרוב עצמות למלא תרווד רקב

And that which is definitely from the מת is considered as the actual מת

והשאר מצטרף לרוב בנינו של מת ולרוב עצמות למלא תרווד רקב

The majority of the skeleton, a קב 1/4 bones and a ladle-full of dust from the מת

However, one is not required to be חופר בבתולה ג' אצבעות

5 The Gemara continues:
The Mishnah had taught that an individual body, and even two, may be moved. However, three bodies may NOT be moved.

אמר רבא
בדק ופנה
בדק ופנה
בדק ואשכח

If one קבר was discovered and transferred, and then a second קבר was discovered and transferred, and then a third קבר was discovered;

לא האי מפני ליה גבי הנך תרי

The third קבר may NOT be transferred to the first two קברים, because, as the ר"ש explains

נתברר שהם שכונת קברות

It is now verified that these three קברים were a cemetery.

However

ולא הני תרי לגבי האי חד

The first two קברים need NOT be transferred back to the third קבר, because

בשעה שפינם לא היו ידוע

When they were transferred it was NOT known yet that they were a cemetery, and the transfer was Halachically permitted.

The Gemara cites another version to רבא which is more lenient and says

כיון שנתנה רשות לפנות
מפנה להון

The third קבר MAY be transferred as well, even though it is obviously a שכונת קברות, because

עילא מצאו וטיהרו ארץ ישראל

The Chachamim found an opportunity to purify the ground in Eretz Yisroel to prevent excessive טומאה.

=====

5 **מצא שלשה... הר"ז שכונת קברות** מלפ

<p><i>If one קבר was discovered and transferred, and then another was discovered and transferred</i></p>	<p>אמר רבא בדק ופנה בדק ופנה בדק ואשכח</p>	<p><i>And then a third קבר was discovered</i></p>
<p><i>The third קבר may not be transferred</i></p>	<p>לא האי מפני ליה גבי הנך תרי</p>	<p><i>The third קבר may not be transferred</i></p>

נתברר שהם שכונת קברות

ולא הני תרי לגבי האי חד

The first two קברים need not be transferred back to the third קבר

בשעה שפינם לא היו ידוע

When they were transferred it was not known yet that they were a cemetery

Another version...

<p><i>The third קבר may be transferred as well</i></p>	<p>אמר רבא כיון שנתנה רשות לפנות מפנה להון</p>
<p>עילא מצאו וטיהרו ארץ ישראל</p>	

The Chachamim found an opportunity to purify the ground in Eretz Yisroel to prevent excessive טומאה

6 Zugt Di Mishnah
 כל ספק נגעים
 בתחילה טהור
 עד שלא נזקק לטומאה
 Regarding all questionable cases of leprosy, they are טהור, if the Kohen has not yet declared them טמא.
 As Tosfos cites the Mishnah in מוסכת נגעים, in a case of שנים שבאו אצל כהן
 בזה בהרת כגריס ובה כסלע
 Two people came before the Kohen, the first one had a smaller נגע the size of a גריס, while the second had a larger נגע the size of a סלע. The Kohen put them into הסגר, confinement for a week.
 בסוף שבוע
 בזה כסלע ובה כסלע
 After הסגר both נגעים were the size of a סלע, but the Kohen does NOT recall which one had the smaller נגע that has now spread, and should be declared טמא. Nevertheless, they are both טהור, because, as Tosfos explains דאוקמיה אחזקתיה
 Each person has a חזקת טהרה.

7 However,
 משנזקק לטומאה
 ספקו טמא
 He is considered טמא, if the Kohen had already declared him טמא; as in the case of שנים שבאו אצל כהן
 בזה בהרת כגריס ובה כסלע
 And then
 בסוף שבוע
 בזה כסלע ועוד ובה כסלע ועוד
 After הסגר both נגעים had spread to the size of a bit more than a סלע. At that point שניהם טמאים
 They are both declared טמא, because both spread. Then חזרו להיות כסלע וכסלע
 Both נגעים shrunk to the size of a סלע, but the Kohen does NOT recall which one originally had the larger נגע that was כסלע, and should now become טהור, because it shrunk back to the original size. However, שניהם טמאים
 עד שיחזרו להיות כגריס
 They are both still טמא until they each shrink to the size of a גריס, because אוקמיה אחזקתיה
 Each person has a חזקת טומאה.

6 *הלכה*
**כל ספק נגעים - בתחילה טהור
 עד שלא נזקק לטומאה**
All questionable cases of leprosy, they are טהור, if the Kohen has not yet declared them טמא
מוספות
**שנים שבאו אצל כהן
 בזה בהרת כגריס - ובה כסלע**
The Kohen put them confinement for a week
**בסוף שבוע
 בזה כסלע - ובה כסלע**
But the Kohen does not recall which one had the smaller נגע that has now spread
They are both טהור
דאוקמיה אחזקתיה

7 *הלכה*
**משנזקק לטומאה
 ספקו טמא**
If the Kohen had already declared him טמא
**שנים שבאו אצל כהן
 בזה בהרת כגריס - ובה כסלע**
And then
**בסוף שבוע
 בזה כסלע ועוד - ובה כסלע ועוד**
שניהם טמאים
because both spread
חזרו להיות כסלע וכסלע
Both נגעים shrunk to the size of a גריס but the Kohen does NOT recall which one originally had the larger נגע
**שניהם טמאים
 עד שיחזרו להיות כגריס
 אוקמיה אחזקתיה**